

อัลอิหฺसान (การกระทำความดีระดับสูงสุด)

[ไทย]

الإحسان

[باللغة النابيلانية]

มุหัมมัด บิน อิบรอฮีม บิน อับดุลลอฮ์ อัต-ตุวัยญีรีย

محمد بن إبراهيم بن عبد الله التويجري

แปลโดย: สุกรี นูร จงรักสตัย

ترجمة: شكري نور

ตรวจทาน: พัยซอล อับดุลฮาดี

مراجعة: فيصل عبدالهادي

จากหนังสือ: มุคตะศ็อร อัล-ฟีกฮ์ อัล-อิสลามีย

المصدر: كتاب مختصر الفقه الإسلامي

สำนักงานความร่วมมือเพื่อการเผยแพร่และสอนอิสลาม อัล-รีอบวะฮ์ กรุงริยาด

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض

1429 – 2008

islamhouse.com

อัลอิหฺसान (การกระทำความดีระดับสูงสุด)

อัลอิหฺसान คือ การที่ท่านทำอิบาะฮฺสูตออัลลอฮฺรวิบกับท่านมองเห็นพระองค์ ซึ่งหากท่านไม่เคยเห็นพระองค์ แน่นอนยิ่งพระองค์ก็ทรงเห็นท่าน

๑- อัลลอฮฺ สุบหานะฮฺวะตะอะลา ได้ทรงกล่าวว่า :

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾ (:)

ความว่า : แท้จริงแล้ว อัลลอฮฺนั้นทรงอยู่พร้อมกับบรรดาผู้ที่ยำเกรงและบรรดาผู้ซึ่งเป็นผู้ประกอบกรรมดี(มุหฺสิณ) (อันนะฮฺล : ๑๒๘)

๒- อัลลอฮฺ สุบหานะฮฺวะตะอะลา ได้ทรงกล่าวว่า :

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿١٢٧﴾ الَّذِي يَرِنَاكَ حِينَ تَقُومُ ﴿١٢٨﴾ وَتَقْبَلُكَ فِي السَّجْدِ ﴿١٢٩﴾ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣٠﴾ (- :)

ความว่า : และเจ้าจงมอบหมาย (การงานของเจ้า) ให้กับพระผู้ทรงเกรียงไกร ผู้ทรงเมตตาไปยังผู้ทรงเห็นเจ้าขณะที่เจ้าลุกขึ้นยืน และเห็นการเคลื่อนไหวของเจ้าในท่ามกลางบรรดาผู้สujud (กราบต่ออัลลอฮฺ) แท้จริงพระองค์คือผู้ทรงได้ยิน ผู้ทรงรอบรู้ยิ่ง (อัชชูอะรออฺ : ๒๑๗-๒๒๐)

๓- อัลลอฮฺ สุบหานะฮฺวะตะอะลา ได้ทรงกล่าวว่า :

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْءَانٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ ﴿١٣١﴾ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿١٣٢﴾ (:)

ความว่า : และทุกเรื่องที่เกิดขึ้นกับเจ้า ทุกอ้ายต์เกี่ยวกับเรื่องนั้นที่เจ้าอ่านในอัลกุรอาน และทุกการงานที่พวกเจ้ากระทำนั้น เราเองคือผู้กำกับควบคุมต่อนพวกเจ้าเริ่มกระทำในสิ่งนั้น และสิ่งเบาเท่าอนุหนึ่งในแผ่นดินและในท้องฟ้าหรือสิ่งที่เล็กกว่าและใหญ่กว่านั้น ล้วนแต่มีปรากฏอยู่แล้วในบันทึกอันชัดแจ้งโดยมิได้เลื่อนกลางหายไปจาก (ความรอบรู้ของ) พระเจ้าของเจ้า (ยูนูส : ๖๑)

ท่านตอบว่า “คือ การที่ท่านศรัทธาต่ออัลลอฮฺ บรรดาอะลาคะฮฺของพระองค์ คัมภีร์ต่าง ๆ ของพระองค์ บรรดาศาสนทูตของพระองค์ วันอาคิเราะฮฺ ตลอดจนท่านศรัทธาในกฎอัลเกาะดร์ทั้งดีและชั่ว” เขากล่าวว่า “ท่านพูดถูกแล้ว” เขากล่าวต่อไปอีกว่า “แล้วจงบอกฉันเกี่ยวกับอิหसानชื่อว่า คืออะไร?”

ท่านตอบว่า “คือ การที่ท่านอิบาดะฮฺต่ออัลลอฮฺราวกับว่าท่านเห็นพระองค์ และถ้าหากท่านไม่เห็นพระองค์แล้ว พระองค์ก็ทรงเห็นท่าน” เขากล่าวว่า “ฉันจึงบอกฉันเกี่ยวกับวันสิ้นโลกชื่อว่า คืออะไร?” ท่านตอบว่า “คนที่ถูกถามไม่ได้รู้มากไปกว่าคนที่ถาม” เขากล่าวว่า “แล้วจงบอกฉันเกี่ยวกับสัญญาของมันชื่อว่า คืออะไรบ้าง?”

ท่านตอบว่า “คือ การที่ทาสหญิงให้กำเนิดนายหญิงของเขา และท่านได้เห็นคนเดินเท้าเปล่า (ไม่ใช่รองเท้า) ไม่สวมเสื้อผ้า ยากจน เลี้ยงแพะ แกะต่างพากันปลุกตี๊กสูง ๆ (อุมัร) เล่าว่า จากนั้น เขาคอนนั้นก็จากไป แล้วฉันก็พักชั่วขณะ ต่อมาท่านก็ได้ถามฉันว่า “โอ้อุมัร ! ท่านรู้ไหมว่าคนถามผู้นั้นเป็นใคร? ฉันตอบว่า “อัลลอฮฺและเราะซูลของพระองค์ย่อมรู้ดีกว่า” ท่านตอบว่า “แท้จริงแล้ว เขา คือ ญิบรีล ที่มาหาพวกท่านเพื่อสอนศาสนาให้แก่พวกท่าน” [บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข ๔]

อัลอิหसान มี ๒ ระดับ คือ :

1- ระดับแรก คือ การที่มนุษย์ทำการภักดีต่อพระเจ้าราวกับเขามองเห็นพระองค์ ซึ่งเป็นการภักดีอย่างเสน่हांด้วยใจรัก โดยที่เขาเฝ้าอาวรณ์ มุ่งสมาธิ และน้อมกระทำการภักดีต่อผู้ที่เขารักนั้นก็คืออัลลอฮฺราวกับว่าเขามองเห็นพระองค์ ซึ่งระดับนี้เป็นระดับสูงสุด คือ “อัน ตะบุดัลลอฮฺ กะอันนะกะ ตะรอฮฺ”

๒- ระดับที่สอง คือ เมื่อท่านไม่ได้ภักดีต่ออัลลอฮฺในระดับดังที่ท่านมองเห็นและเข้าถึงพระองค์ ท่านก็จงทำการภักดีต่อพระองค์ในฐานะที่พระองค์ทรงมองเห็นท่าน ซึ่งเป็นระดับการภักดีของผู้ที่เกรงกลัวต่อพระองค์ เป็นระดับการภักดีของผู้หลีกเลี่ยงจากการทรมานและการลงโทษ ผู้รู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจต่อพระองค์ นั้นคือระดับ “พะอินล่ำ ตะกุนตะรอฮฺ พะอินนะฮฺ ยะรอกะ”

ความสมบูรณ์แบบของการอิบาดะฮฺ

การภักดีต่ออัลลอฮฺนั้นตั้งอยู่บนฐาน ๒ ประการ คือ การมีความรักอย่างสูงสุดต่ออัลลอฮฺ และการเทิดทูนและถ่อมตัวมากที่สุดต่อพระองค์ โดยความรักนั้นทำให้เกิดความใฝ่ฝันและปรารถนา ในขณะที่การเทิดทูนและถ่อมตัวจะทำให้เกิดความเกรงกลัวและการหลีกเลี่ยง ซึ่งนี้แหละ คือ อัลอิหसान ในการภักดีต่ออัลลอฮฺ และอัลลอฮฺนั้นทรงรักบรรดามุสลิม (ผู้บรรลุระดับอัลอิหसान) ดังที่พระองค์ได้กล่าวว่า :

๑- อัลลอฮฺ สุบหานะฮฺวะตะอาลา ได้ทรงกล่าวว่า :

ความว่า : โอ้ บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย ! จะเอาไหม ฉันจะแนะนำสู่เจ้าถึงการคำที่สามารถปกป้องสู่เจ้าให้รอดพ้นจากการทรมานอันแสนสาหัส นั่นคือสู่เจ้าต้องศรัทธาต่ออัลลอฮ์และเราะสูลของพระองค์ และต่อสู้ดิ้นรนในหนทางของอัลลอฮ์ด้วยทรัพย์สมบัติและชีวิตของสู่เจ้า สิ่งดังกล่าว นั้น เป็นการดียิ่งสำหรับสู่เจ้า หากสู่เจ้าได้รู้ (อัศศ็อฟ : ๑๐-๑๑)

๒- การค้าขายของคนมุนาฟิกนั้นมีแต่ขาดทุน ทำให้เกิดความอับยศลัมเหลวทั้งในโลกดุนยาและโลกอาคิเราะฮ์ ดังที่พระองค์ได้ทรงกล่าวถึงพวกมุนาฟิกว่า :

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا
كُنَّا مُسْتَزِرِينَ ﴿١٤﴾ اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ
الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ فَمَا رَبَحَت تَّجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٦﴾

(- :)

ความว่า : และเมื่อพวกเขาพบเจอผู้ศรัทธา พวกเขาก็จะกล่าวว่า “เราศรัทธาแล้ว” และเมื่อพวกเขาปลีกตัวไปอยู่กับเหล่าเพื่อนชัฏฏอนของพวกเขา พวกเขาก็จะกล่าวว่า “พวกเรานี้อยู่กับพวกท่านนะ ที่จริงแล้วพวกเราเพียงแค่เป็นผู้หยอกล้อเล่น ๆ เท่านั้นเอง” อัลลอฮ์จะทรงหยอกเล่นกับพวกเขา และจะทรงปล่อยพวกเขาให้ระเห่ร่อนในความชั่วสารเลวของพวกเขา พวกเหล่านั้นคือพวกที่ซื้อความหลงผิดด้วยทางนำ ดังนั้น การค้าขายของพวกเขาจึงไม่มีกำไร และพวกเขาไม่เคยเป็นผู้ได้รับทางนำเลย (อัลบะเกาะเราะฮ์ : ๑๔-๑๖)